

מסלול מרכזי - לחיילים: במהלך השירות הצבאי, יכולים חיילים עולים המעוניינים בכך להשתתף באחד מארבעה מסלולי לימוד יהדות הנערכים מטעם המכון ללימודי יהדות וחיל החינוך ומפורטים להלן (הנתונים נכונים למאי 2004);

- **קורס נתיב** - מיועד לחיילים באמצע ובסוף שירות, העוזבים את בסיסיהם למשך חודשיים ומתארחים במתקן הסוכנות היהודית שב'קריית מוריה' בירושלים. הלימודים נמשכים בין השעות 8:00-22:00 וכוללים סיורים ופעילויות שונות.
- **קורס דביר** - מיועד לחיילים בתחילת שירות המגיעים לישראל במסגרת תוכניות נעל"ה ('נוער עולה לפני הורים') ומופעל בשיתוף עם מנהלת נעל"ה. הקורס נערך בבסיס החינוך 'מחנה אלון' בצפון הארץ ונמשך חודשיים.
- **קורס פתוח** - מיועד לחיילים שבשל סיבות אישיות ומשפחתיות אינם יכולים ללון בבסיס סגור. קורס זה נערך כיום במשך שלושה חודשים, בין השעות 8:00-17:00, בבסיסים 'מחווה אלון' בצפון, 'צריפין' במרכז ו'מחנה נתן' בדרום.
- **קורס ראשית** - מיועד לחיילים שחלפו שנה עד שלוש שנים ממועד עלייתם ארצה. לימודי היהדות מועברים במסגרת טירונות מיוחדת בת ארבעה חודשים הכוללת גם אולפן עברית.

חיילים המעוניינים בגיור ממשיכים את לימודיהם לשני קורסי המשך בני שבועיים כל אחד, הנערכים כיום ב'בית גשר' בירושלים, בשיתוף הרבנות הצבאית הראשית ולאחר מכן מופנים לגיור לבית דינו של הרב הצבאי הראשי. הרבנות הצבאית מאפשרת גם הליכי לימוד אישיים; חיילים לומדים עם הרב הצבאי של יחידתם וחיילות לומדות עם רבנית מתאימה מחוץ לבסיסן. אם סיימו החיילים את שירותם לפני תום הגיור ויכולו להשלים את ההליך במערכת האזרחית. ליצירת קשר ניתן לפנות לרב היחידה או לפעול בהתאם לפרטים שבסוף החוברת.

אימוץ אורח חיים מסורתי

תהליך הגיור הינו הליך של הצטרפות לעם ישראל ולדת ישראל ולפיכך כרוכה בו גם דרישה מצד בתי הדין לאימוץ אורח חיים יהודי מסורתי. אין מדובר רק בשינוי בהשקפה, באמונה או בזהות, אלא במערכת הנוגעת להיבטים מעשיים רבים של חיי היום-יום. מכך המתגיירים מצפים כי במהלך שנת הלימודים באולפן תתרגלו אורח חיים זה הכולל לימוד תורה, תפילה (בבית ובבית הכנסת),

כאשר תעמדו בפני בית הדין יבקשו הדיינים לראות כי הידע היהודי שלכם הוא ידע 'חי' הנובע מקיום אורח חיים מסורתי ואינו רק ידע תיאורטי המגיע מכיתת הלימוד או מספרים.

שמירת שבתות וחגים, דיני כשרות, טהרת המשפחה וגמילות חסדים. זוהי עבורכם תקופה של בחינה עצמית על-מנת שתוכלו להכריע אם ברצונכם לקבל אורח חיים זה על עצמכם.

דרישות מבני המשפחה

על מנת לאפשר לכם לאמץ אורח חיים מסורתי, מבקשת מערכת הגיור להכיר גם את האווירה הסביבתית בה אתם חיים ואת בני המשפחה הגרים עמכם בדירה אחת.

ההנחה היא שייקל עליכם להימנע מנסיעות בשבת אם גם בן זוגכם ינהג כך וכן לגבי כשרות המטבח המשותף. לפיכך, במידה ויש לכם משפחה או בני זוג, יתבקשו גם הם בדרך-כלל לאמץ אורח חיים מסורתי:

בן/בת זוג יהודי: בני זוגכם היהודים יזמנו להתלוות אליכם לאולפן לימודי היהדות ולהשתתף בשיעורים, בהיקף שיקבע על ידי נציג בית הדין. במידה ועבודת בני הזוג אינה מאפשרת להם להצטרף ללימודים או ששפת האולפן אינה מובנת להם, יתאמו עם נציג בית הדין מסגרת לימודים חלופית. כמו כן, יצפה בית הדין כי בן/ת הזוג יהיה שותף באורח החיים אותו אתם בוחנים, כולל ביקורים בבית כנסת ואימוץ מדורג של שמירת שבת וכשרות.

בן/בת זוג לא יהודי: אם בן/בת זוגכם החי עמכם אינו יהודי, ידרוש בית הדין כי גם הוא יתגייר עמכם וכי תעברו את הגיור כמשפחה. בית הדין ימנע מלגייר אדם מבלי לגייר את בן זוגו, כדי שלא ליצור מערכת יחסים זוגית המנוגדת להלכה, וכדי שלא להביא לחיץ בין בני הזוג.

ילדים של מתגייר: אם ילדכם הגיע לגיל הגן ואינו בתקופת הבגרויות (כיתות י"א-י"ב), יצפה בית הדין כי תשלחו אותו למערכת חינוך ממלכתית-דתית, שמוסדותיה נמצאים כמעט בכל שכונה ויישוב. במקרים חריגים ביותר (כגון מצב בריאותי חריג, היעדר בית ספר סמוך, סירוב בית הספר לקבל את הילד או לימודי הילד במוסד ייחודי לכישוריו או מגבלותיו), ישקול בית הדין להסתפק בבית ספר מסורתי או בלימודי יהדות במסגרת פרטית מחוץ לבית הספר. בית הדין לא יצפה בדרך-כלל כי תעבירו את הילדים באמצע שנת הלימודים וכאשר אתם עדיין בתקופת הלימודים, עשוי בית הדין להסתפק ברישום לחינוך דתי לשנת הלימודים הבאה.

ילדים מאומצים אצל יהודים: אם אתם מבקשים לגייר ילד שאימצתם בחו"ל, יבקש בית הדין לדעת כי אתם מתכוונים לחנך אותו לחיים מסורתיים. לפיכך, יצפה מכם בית הדין לקיים בעצמכם אורח חיים שיש בו אורת שבת, חגים, כשרות וכן כי תקיימו קשר עם בית כנסת בסביבתכם ותתחייבו לשלוח את הילד בעתיד לבית-ספר דתי.

ליווי נציג בית הדין (שליח בית הדין)

במהלך תקופת הלימודים מופקד נציג בית הדין על ליווי הכנתכם לגיור. נציג בית הדין הינו אדם דתי הממונה על הקשר האישי עם המועמדים לגיור. הנציג יקיים עמכם במשך השנה לפחות 2 שיחות ויתעד את תוכנן בתיקכם. שיחה ראשונה תיערך עם פתיחת התיק וכתנאי לתחילת ההליך ושיחה שנייה תיערך בתום הלימודים, כתנאי לעמידה בפני בית הדין. שיחה נוספת עשויה להתקיים במהלך הלימודים. בנוסף, יעמוד הנציג בקשר עם מורי האולפן ויפקח מטעם בית הדין על העברת תכנית הלימודים המוסכמת. תפקיד הנציג להתרשם מלימודיכם ומאימוץ אורח חיים מסורתי על ידיכם ולסייע לכם בקשיים ובשאלות. לעתים יסייע הנציג במציאת בית כנסת או בית ספר מתאים. בדרך-כלל תיערכנה הפגישות בבית הדין ולא בביתכם. בתום הלימודים תגישו לנציג אישור על סיום הלימודים והמלצה ממורייכם, תוך פירוט התכנים שנלמדו, פעילויות שאורגנו וציונים שניתנו.

נציג בית הדין יכול להוות גורם מסייע בקידום תהליך הגיור, אולם, אם סבר כי אינכם מוכנים מבחינה לימודית או התנהגותית, או שבני משפחתכם לא עמדו באחת הדרישות, עשוי הנציג גם להוות מחסום או גורם מעכב. שימו לב! אתם זכאים להגיש ערר לבית הדין על החלטותיו של הנציג (באמצעות מכתב למנהל בתי הדין לגיור או לדיינים) ואין די בדעת הנציג כדי למנוע מכם לעמוד בפני בית הדין. לעתים תגלו כי בית הדין עצמו נכון למצוא פתרונות יצירתיים למצבים סבוכים אף במקרים בהם הנציג מתקשה לעשות כן.

ליווי משפחה מאמצת (משפחה מלווה, משפחה מארחת)

במהלך שנת הלימודים לקראת גיור, מעודדת אתכם מערכת הגיור ליצור קשרים עם קהילות ועם משפחות דתיות ומסורתיות, כדי להפוך את לימוד היהדות ללימוד 'חי' ולאפשר לכם להתרשם מחיים מסורתיים כהווייתם בדרך של דוגמא אישית. כמו כן מיועד הקשר עם המשפחה להקל עליכם לפתור בעיות הצצות במהלך הגיור, הדורשות שיחה או פתרון מעשי. המלצתה של משפחה מאמצת הינה ברוב המקרים תנאי לעמידה בפני בית דין. על מציאת המשפחות המאמצות מופקדים בדרך-כלל מורי האולפן. עם זאת, מציאתה של משפחה מתאימה הופכת לעתים למשימה קשה ולא תמיד היא נפתרת כנדרש. אם יש לכם קרובי משפחה או מכרים דתיים (למשל, קרובים של בן זוג יהודי, אבל לא הוריו), יוכלו לעתים הם להיות המשפחה המאמצת ומומלץ כי תיזמו בעצמכם את הקשר ותדווחו את פרטיהם למורה האולפן. **לסיוע במציאת משפחה מאמצת, צרו קשר עם הארגונים המופיעים בסוף החוברת.**

במצב אידיאלי, המשפחה המאמצת חיה בסמיכות אליכם, אתם מבקרים בביתה מדי פעם בארוחות שבת וחג, הולכים איתה לבית הכנסת שלה ויכולים להתלבט עמה ולהתייעץ בה בשאלות הלכתיות והשקפתיות באווירה חברית. כאשר אין משפחה כזו בסמיכות, ניתן להיות בקשר גם עם משפחה מישוב אחר, אליה נוסעים מדי פעם לשבתות אירוח או לחגים. על מנת לעמוד בדרישות בית הדין, יש להיפגש עם המשפחה ברוב המקרים לפחות שלוש פעמים במשך שנת הלימודים ולקבל ממנה מכתב המאשר את הפגישות וממליץ על המשך גיורכם. התקווה היא כי אתם והמשפחות לא תסתפקו בפגישות אלה, והקשר המשמעותי שנוצר יתמיד וישפיע על כל שנת הגיור ואף ימשיך לאחר תום הגיור.

